

Vykurovacia sezóna začína! Ste pripravení dostatočne?

Jedným z období, ktoré si vyžaduje pozornosť zo strany občanov na úseku ochrany pred požiarom je obdobie vykurovacej sezóny, kedy vzniká vyššia pravdepodobnosť vzniku požiarov v dôsledku toho, že sa nevenuje dostatočná pozornosť údržbe palivových spotrebičov, vykurovacích telies, kontrole a čisteniu komínov.

V uplynulej vykurovacej sezóne sme zaevidovali zvýšený počet požiarov z dôvodu vyhorenia sadzí v komínoch. To je práve dôsledkom toho, že sa komíny nekontrolujú a nečistia.

V roku 2014 a za 9 mesiacov roku 2015 po zahájení vykurovacej sezóny v banskobystrickom kraji na základe vyššie spomínaných faktorov vzniklo celkovo z dôvodov poruchy a nevyhovujúceho stavu vykurovacích telies, dymovodov a komínov **175** požiarov, pri ktorých bola vyčíslená priama škoda **383 435 €**, **1 osoba bola usmrtená** a **4** osoby boli zranené. Z celkového počtu požiarov (175) bolo v **113 prípadoch** požiaru **príčinou vyhorenie sadzí v komíne!**

Kvalitná a odborná prevencia v objektoch osobného a súkromného vlastníctva znamená dôkladnú prípravu na nastávajúce zimné vykurovacie obdobie. V prípade, že sa budete riadiť nasledovnými zásadami, je vysoká pravdepodobnosť, že prežijete bezpečné obdobie vykurovacej sezóny.

Najčastejšou príčinou vzniku požiaru na základe štatistiky požiarovosti je vyhorenie sadzí v komíne a nesprávna manipulácia so žeravým popolom. Požiare v súvislosti s vykurovacou sezónou vznikajú aj v dôsledku nesprávnej a neodbornej inštalácie palivových spotrebičov a ich nesprávnym prevádzkovaním. Pre bezpečnosť je nutné dodržiavať niekoľko zásad. Pred pripojením nového spotrebiča na komín, zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách komína je potrebné zabezpečiť odborné preskúšanie komína. Pri prevádzke sa nesmú ukladať a skladovať horľavé materiály v blízkosti vykurovacích telies. Inštaláciu a opravu palivových spotrebičov treba zveriť odborným organizáciám, ktoré zabezpečia dodržanie príslušných pokynov výrobcu. Kontrola sa vykonáva podľa pokynov výrobcu.

Kvalitná a odborná prevencia v objektoch osobného a súkromného vlastníctva znamená dôkladnú prípravu na nastávajúce zimné vykurovacie obdobie.

Táto otázka sa bezprostredne týka všetkých vlastníkov a užívateľov vykurovacích systémov. Zimné vykurovacie obdobie kladie zvýšený nárok na dôkladnú a včasnú pripravenosť technologických zariadení, vykurovacích systémov, komínových telies, a to hlavne v riadnej a odbornej údržbe a odstránení zistených závad. Toto je jedna zo základných podmienok, aby sme pre seba a svojich spoluobčanov zabezpečili bezpečné vykurovanie.

Okrem požiadaviek na riadny technický stav vykurovacích telies je dôležitým ukazovateľom aj ľudský činiteľ, t.j. jeho postoj a prístup k prevencii, zodpovednosti za prevádzkovanie spotrebičov, čo má priamu súvislosť s celkovou požiarovosťou v tomto sledovanom období.

Majitelia rodinných domov, chalúp a rekreačných chát podceňujú stav dymovodov, komínových telies a ich čistenie. Nedbajú o riadne uskladnenie tuhých palív, čím ohrozujú seba aj spoluobčanov. Nebezpečenstvo vzniku požiarov číha na obyvateľov obytných domov hlavne pri používaní tepelných spotrebičov, pri vykurovaní bytov pomocou rôznych infražiaríčov, prípadne po domácky zhotovených provizórnych ohrievačov, ktoré bezprostredne ohrozujú ich zdravie, životy a majetok.

Používanie a inštalovanie tepelných spotrebičov je potrebné riešiť podľa požiadaviek vyhlášky MV SR č. 401/2007 Z. z. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepeľného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol a nadväzných technických noriem z odboru požiarnej ochrany. Uvedené predpisy stanovujú konkrétne požiadavky a podmienky ich prevádzkovania na a to hlavne :

- tepelný spotrebič používať len vtedy, ak je v dobrom technickom stave a za podmienok určených výrobcom v dokumentácii k spotrebiču /návod na používanie /. Zvýšenú pozornosť venovať pri kúpe výrobkov z dovozu, v žiadnom prípade nepoužívať rôzne provizórne, po domácky vyhotovené spotrebiče,
- pri používaní spotrebiča dbať na dozor nad jeho prevádzkou. Bez dozoru možno prevádzkovať len taký spotrebič, ktorého konštrukčné vyhotovenie to dovoľuje a ak je to uvedené v návode na obsluhu,
- predmety z ľahko zápalných a horľavých materiálov sa nesmú ukladať na spotrebič alebo do vzdialenosti menšej, ako je určená bezpečná vzdialenosť, ktorú určil výrobca spotrebiča na základe skúšky a je uvedená v dokumentácii k spotrebiču. Ak nie je bezpečná vzdialenosť uvedená od výrobcu, určuje sa podľa prílohy č. 1 vyhl. MV SR č. 401/2007 Z. z., (vid'. tabuľka),

Príloha č. 1
k vyhláske č. 401/2007 Z. z.

**BEZPEČNÉ VZDIALENOSTI SPOTREBIČA A DYMODOU OD STAVEBNÝCH KONŠTRUKCIÍ
Z MATERIÁLOV TRIEDY REAKCIE NA OHEŇ B, C, D, E ALEBO F,
HORĽAVÝCH PREDMETOV A HORĽAVÝCH LÁTK**

Spotrebiče podľa druhu paliva a elektrotepeľné spotrebiče	Bezpečná vzdialenosť (v mm)
tuhé vo všetkých smeroch	800
kvapalné vo všetkých smeroch	400
plynné vo všetkých smeroch	200
infražiaríe na plynne palivo	
a) od hornej hrany	800
b) v smere sálania	1 500
c) v ostatných smeroch	400
elektrotepeľné vo všetkých smeroch	200
elektrický infražiaríe	
a) od hornej hrany	400
b) v smere sálania	800
c) v ostatných smeroch	200
elektrické akumuláčné kachle	
a) v smere výfuku horúceho vzduchu	1 000
b) v ostatných smeroch	200

- pre daný spotrebič používať len palivo, na ktoré je spotrebič konštrukčne vyhotovený. To platí aj pri zakurovaní /nepoužívať benzín, petrolej alebo lieh/,
- nevychladnutý popol po vybratí z palivového spotrebiča na tuhé palivo ukladať iba do nerozbitných plnostenných nádob z nehorľavých materiálov,
- v blízkosti komínového telesa neskladovať ľahko zápalné materiály, dbať o riadne uzatvorenie komínových dvierok, podlaha okolo komínových dvierok môže byť zhotovená len z nehorľavých materiálov alebo ju treba chrániť ochrannou podložkou,
- dbať o riadne napojenie, upevnenie a tesnosť dymovodov zaústených do komínového telesa. Závady na tepelnom spotrebiči, komínovom telese a iných technologických zariadeniach a vedeniach pre daný spotrebič neodkladne odstrániť. Rozsah a obsah údržby spotrebiča je stanovený v návode na používanie od výrobcu,
- dbať o pravidelnú kontrolu a čistenie komínového telesa,
- o vykonaní čistenia a kontroly komína alebo dymovodu vyhotovuje potvrdenie ten, kto čistenie a kontrolu vykonal,
- potvrdenie o vykonaní čistenia a kontroly komína alebo dymovodu alebo potvrdenie o vykonaní preskúšania komína sa vydáva na účely kontroly a predkladá sa na požiadanie kontrolným skupinám obce alebo orgánu vykonávajúcemu štátny požiarly dozor,
- Ak sa pri čistení a kontrole komína alebo dymovodu alebo pri preskúšaní komína zistia nedostatky, ktoré bezprostredne ohrozujú protipožiarnu bezpečnosť stavby alebo zdravie a životy ľudí, musí ten, kto čistenie a kontrolu vykonal, túto skutočnosť oznámiť bez zbytočného odkladu obci alebo miestne príslušnému okresnému riaditeľstvu Hasičského a záchranného zboru. Takýto komín alebo dymovod sa až do odstránenia nedostatkov nesmie používať.

Prečo je kontrola komína taká dôležitá?

Pred začiatkom vykurovacej sezóny je kontrola komína doslova nevyhnutnosťou. Z bezpečnostného hľadiska treba vnímať jeho dve najväčšie riziká – **riziko vznietenia sadzí a prepúšťania nebezpečných splodín horenia**. Predpokladom na to, aby mala vykurovacia sezóna vo vašej domácnosti hladký priebeh, je **dobrý ťah komína**. Práve ten zabezpečí, že spaliny sú odvedené cez strechu do ovzdušia a nevracajú sa späť do obývaných miestností. Skontrolovať by ste mali preto **technický stav a stavebné vyhotovenie komína. Zabudnúť by ste nemali ani na zabezpečenie pred upchatím komínového prieduchu snehom (strieška a podobne)**. Ďalej si treba všímať **tesnosť komínových dvierok** a čistotu v ich okolí.

Bezproblémová priechodnosť komínového prieduchu je dôležitá najmä v prípade, ak ako palivo používate plyn. Ten totiž **nie je cítiť a jeho splodiny môžu zaplniť interiér bez toho, aby ste o tom vôbec tušili**. Nadýchaním sa nebezpečných molekúl oxidu uhoľnatého môžete vy alebo vaši blízki prísť o život.

Zvýšenú pozornosť by ste komínu mali venovať aj v prípade, ak kúrite tuhým palivom. Vtedy sa totiž na vnútorných stranách komínového prieduchu tvoria **nánosy sadzí**, ktoré sa za určitých podmienok môžu **vznietiť a začať horieť**. Teplota okolo 1200 °C spôsobí, že

v priebehu niekoľkých okamihov prídete o komín, následne o svoj cenný majetok a v najhoršom prípade aj o strechu nad hlavou.

Ako často čistiť komín?

Lehoty na kontrolu a čistenie komínov závisia od druhu spotrebičov, ktoré sú na ne pripojené. Kratšie lehoty sú pri používaní kotlov na tuhé palivá, keďže dochádza pri nich k zanášaniu komínových telies sadzami.

Ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom **do 50 kW**, komín je potrebné čistiť raz za:

- 4 mesiace - spotrebiče na tuhé alebo kvapalné palivá,
- 6 mesiacov - spotrebiče na plynne palivá a ak ide o komín bez vložky,
- 12 mesiacov - spotrebiče na plynne palivá a ak ide o komín s vložkou.

Ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom **nad 50 kW**, komín je potrebné čistiť raz za:

- 2 mesiace - spotrebiče na tuhé palivá alebo spotrebiče na kvapalné palivá,
- 6 mesiacov - spotrebiče na plynne palivá.

Zvládnete to sami?

Aj keď na prvý pohľad ide o jednoduchú záležitosť, čistenie a ďalšiu údržbu komína prenehajte odborníkovi. Prehľad kominárov je uvedený na webovej stránke Komory kominárov Slovenska www.kks-sr.sk.

Zároveň Vás Oddelenie požiarnej prevencie Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici upozorňuje na následky porušovania základných povinností pri inštalovaní a používaní palivových spotrebičov, dymovodov a komínových telies, čo môže mať za následok aj uloženie sankcií podľa ustanovení zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov do výšky **330 €**.

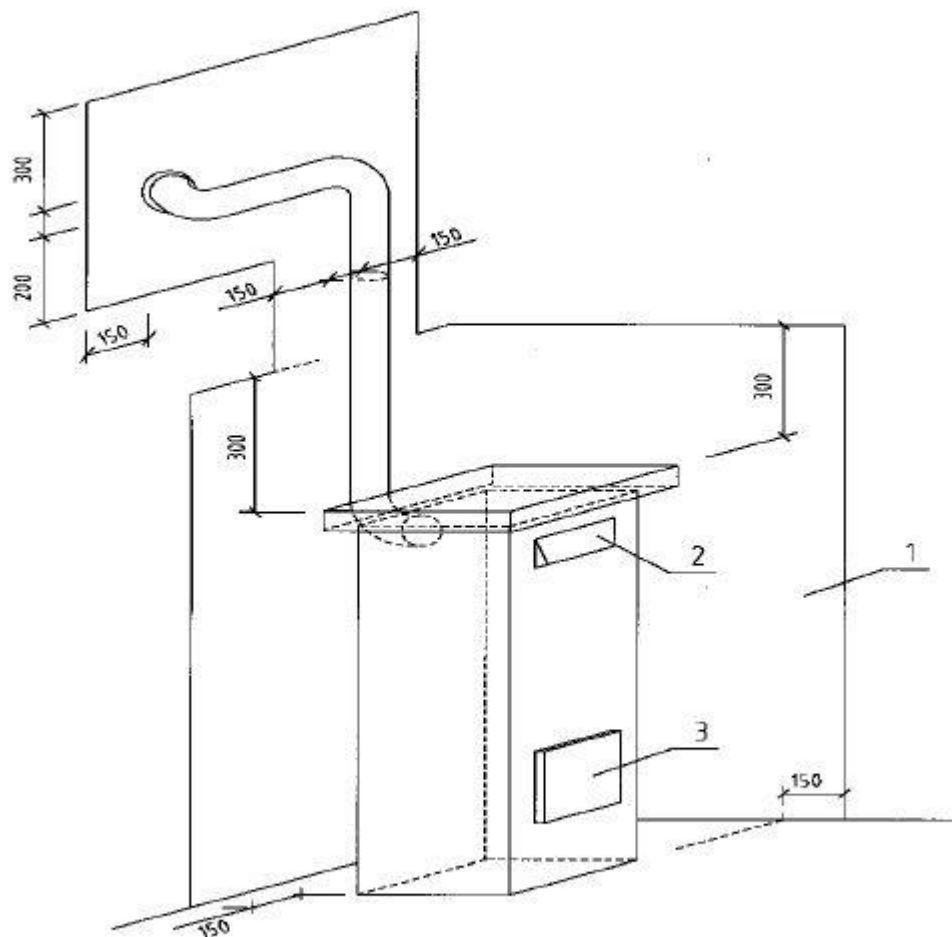
Nastávajúce zimné vykurovacie obdobie preverí dokonalú technickú pripravenosť tepelných spotrebičov, ako aj ostražitosť a uvedomelosť pracovníkov a občanov. Všetky tieto faktory sú predpokladom pre bezpečnú prevádzku a pre zníženie, resp. vylúčenie požiarovosti v tomto období.

Príklady umiestňovania ochrannej clony a podložky

Príloha č. 2
k vyhláske č. 401/2007 Z. z.

PRÍKLAD UMIESTNENIA OCHRANNEJ CLONY SPOTREBIČA ALEBO DYMOVODU

Rozmery v mm

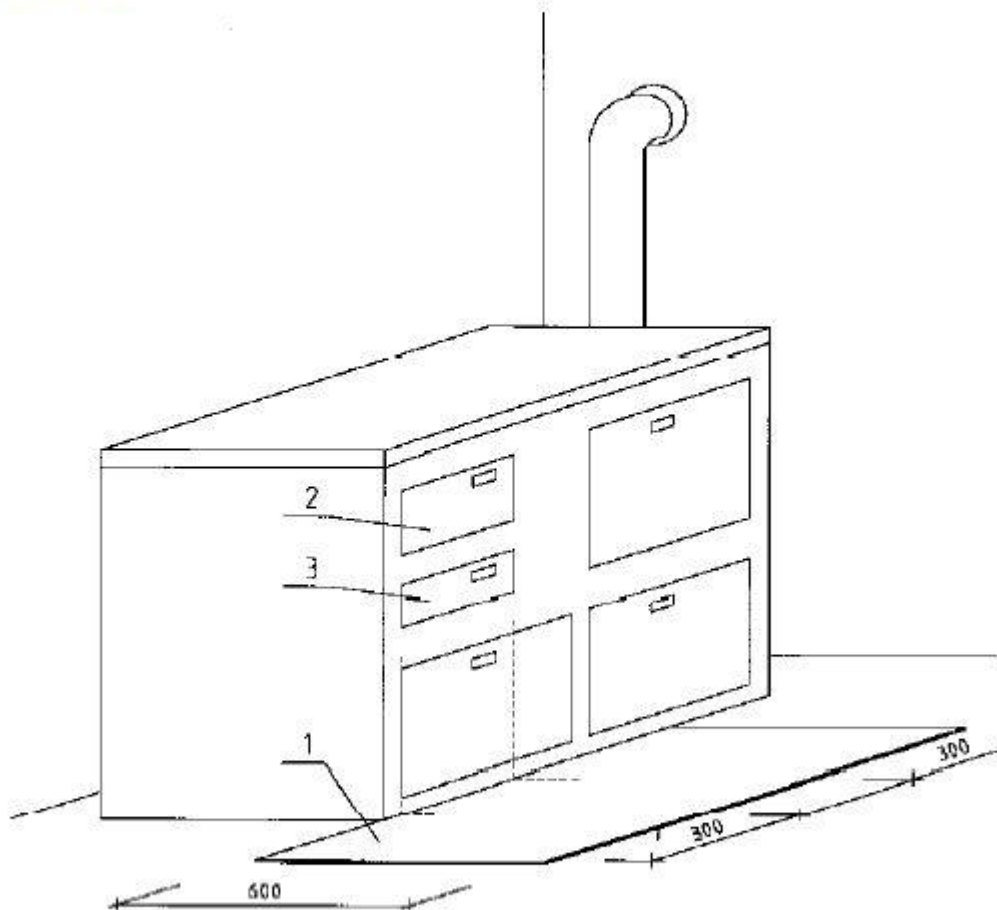

Vysvetlivky:

- 1 - ochranná clona spotrebiča alebo dymovodu chrániaca okolité stavebné konštrukcie triedy reakcie na oheň B, C, D, E alebo F
- 2 - prísladačový otvor
- 3 - popolníkový otvor

**PRÍKLAD UMIESTNENIA OCHRANNEJ PODLOŽKY
PRI SPORÁKU A KOZUBE S UZATVORENÝM OHNISKOM**

Rozmery v mm

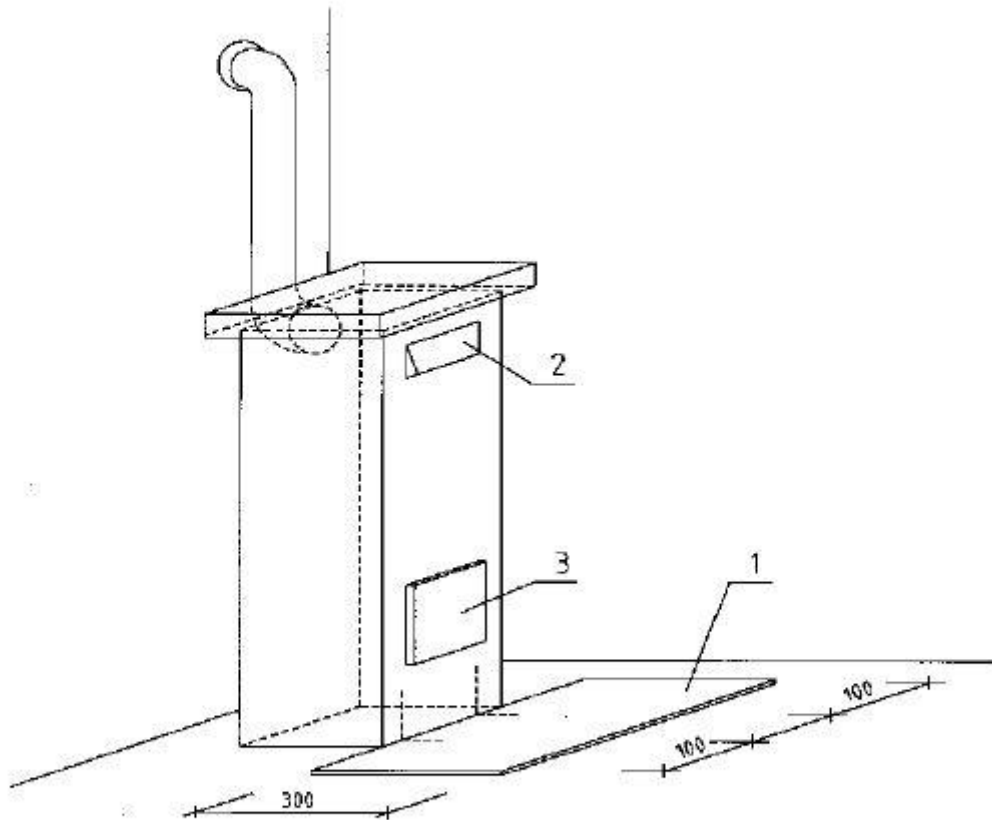

Vysvetlivky:

- 1 - ochranná podložka chrániaca podlahu z materiálov triedy reakcie na oheň B₁, C₁, D₁, E₁ alebo F₁ pred jeho tepelnými účinkami a pred náhodne vypadnutými časťami paliva
- 2 - príkladací otvor
- 3 - popelníkový otvor

PRÍKLAD UMIESTNENIA OCHRANNEJ PODLOŽKY SPOTREBIČA

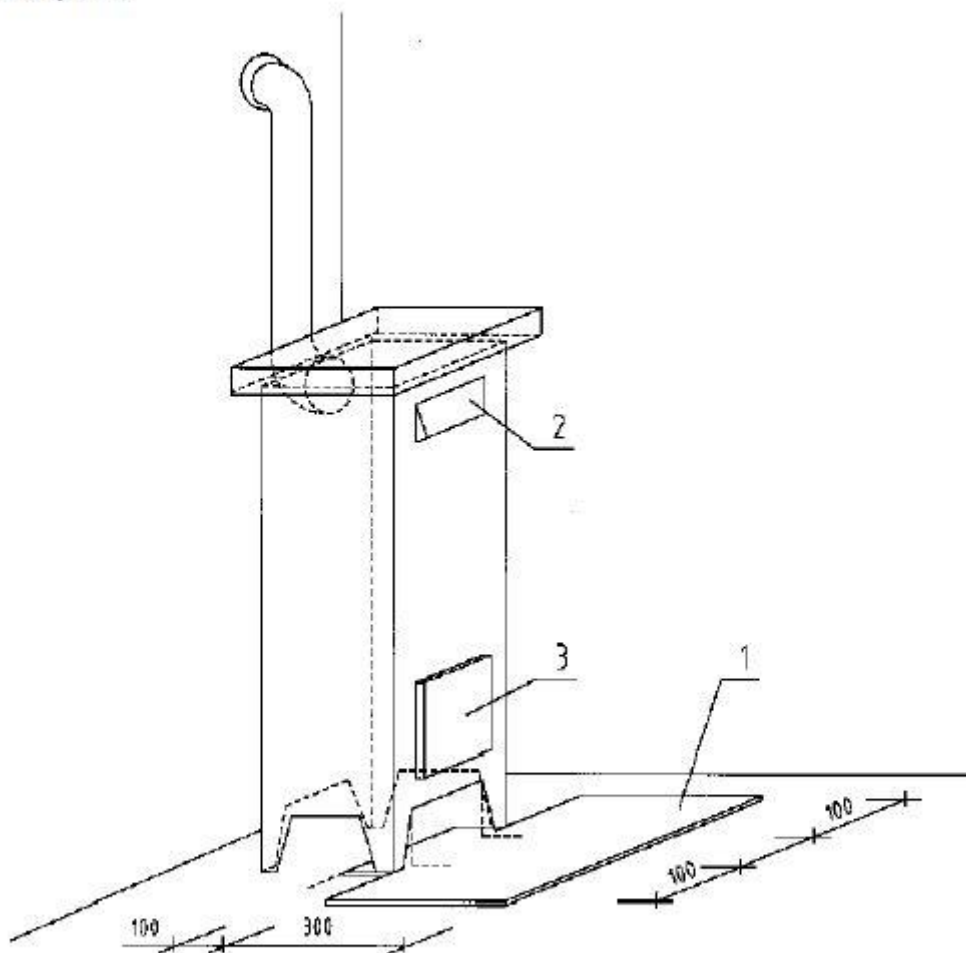
Rozmery v mm

- Vysvetlivky:
- 1 - ochranná podložka spotrebiča
 - 2 - príkladací otvor
 - 3 - popolníkový otvor

PRÍKLAD UMIESTNENIA OCHRANNEJ PODLOŽKY SPOTREBIČA NA TUHÉ PALIVO

Rozmery v mm

- Vysvetlivky:
1 - ochranná podložka spotrebiča
2 - príkladací otvor
3 - popelníkový otvor